

Produktdokumentasjon av byggevarer og markeds kontroll i BE

Lisbet Landfald. Avd. direktør i BE

STATENS BYGNINGSTEKNISKE ETAT

Hensikt med krav til produktdokumentasjon

- Sikre gode produkter som er skikket for tiltenkt formål og som bidrar til gode og trygge byggverk.
 - Produsenter og importører skal inneha kunnskaper om kvaliteter til egne produkter.
- Sørge for at eksisterende tekniske handelshindringer nedbygges og at nye ikke oppstår.
 - Kravene skal bidra til konkurranse på like vilkår mellom seriøse aktører.

BEs oppgaver

- Markedskontrollen i BE innebærer blant annet:
 - Selve markedstilsynet og saksbehandlingen
 - Veiledningsplikt om bestemmelsene iht. forvaltningsloven
 - Informasjon til byggenæringen
 - Utpeking og oppfølging av tekniske kontrollorganer (også relevant i forhold til Rdir. 95/16/EØF - Heisdirektivet)
 - Deltagelse i mandaterings- og standardiseringsarbeidet i regi av henholdsvis Kommisjonen/EFTA og CEN

Konsekvenser av ny byggteknisk forskrift

- I hovedsak en presisering av praksis og erfaring etter gammelt regelverk.
- Noen endringer:
 - Obligatorisk bruk av harmoniserte produktstandarder
 - Krav til akkreditering av tekniske kontrollorganer (som hovedregel)
 - Ulovlig med uriktig eller mangelfull dokumentasjon om er egnet til å villedde om produktets lovlige bruk i et byggverk
- Noen presiseringer:
 - Frivillig CE-merking av byggevarer
 - Prosedyre for attestering av samsvar skal følges
 - Klargjøring av prinsippet om gjensidig godkjenning
- Tilpasning til varepakken, men ikke ny byggevareforordning.

Forskrift om tekniske krav til byggverk (byggteknisk forskrift)

12.110
2:2010

av 25. mars 2010 nr. 489. Ikrafttredelsesdato 1 juli 2010.

TEK10

Fremtidige planer for markedskontroll

- Gitt dagens ressurstilgang:
 - Ingen store endringer ift. dagens situasjon
- Gitt økt ressurstilgang:
 - Mer forebyggende / pro-aktiv markedskontroll
 - Risikobasert markedskontroll (produkter med høy risiko for feil og mangler prioriteres i tilsynet)
 - Mer testing / prøving av byggevarer med høy risiko
 - Økt fokus på informasjon og kompetansebygging i næringen

Samarbeid med byggenæringen

- BE er avhengige av et nært samarbeid med andre myndigheter (nasjonalt og europeisk), byggenæringen og de tekniske kontrollorganene.
- Etablerte samarbeidsarenaer:
 - Forum for produktdokumentasjon (FfP)
 - PRODOK
 - Myndighetsnettverk for tilsyn med industrivarer
 - RAPEX-gruppen
 - AdCo gruppen for byggevaredirektivet
 - + +

Økt kompetanse om krav til produktdokumentasjon på byggevarer (PRODOK- forprosjekt)

Et samarbeidsprosjekt mellom SINTEF Byggtjeneste, Statens bygningstekniske etat, Norsk Byggenæring og Skanska Norge gjennomført april til juni 2008. I tillegg har deltagere i Forum for produktdokumentasjon bidratt med innspill.

Oslo, Juni 2008

Produktdokumentasjon – en felles utfordring i byggebransjen

Tid/sted:

3.september, kl. 13-16 i Drammensveien 66, Oslo.

Agenda

- 1300: Bakgrunn for prosjektet (Skanska Norge)
- 1315: Ansvar i alle ledd (BE)
- 1340: Innføring av produsent og leverandør byggevaremyndighet
- 1400: Faser
- 1415: Presentasjon av PRODOK (Skanska, SINTEF Byggtjeneste)
- 1445: Diskusjon hovedprosjekt og finansieringsmodell
- 1530: Oppsummering

Påmelding til planleggingskanalen.no senest 27 august.

Vervelig billett: Ole-Petter Haugen og Pia Kvale

Skanska Norge

Kontaktinfo:
E-post: prodok@byggtjeneste.no
Telefon: +47 22 00 00 00
Web: prodok.sintef.no

Skanska Norge AS
Postboks 18
0403 Oslo

I samarbeid med Statens bygningstekniske etat, SINTEF Byggtjeneste, Forum for produktdokumentasjon og Norsk Byggtjeneste inviterer Skanska til informasjonsmøte om prosjektet PRODOK. Prosjektet har som mål å øke kunnskapen og kvaliteten av produktdokumentasjon i alle ledd av byggenæringen.

Møtet vil informere om forprosjektet, som er gjennomført våren 2008 og invitere til et bransjesamarbeide for å videreføre dette arbeidet.

PRODOK

I forprosjektet er minimumskrav til produktdokumentasjon i henhold til TEK fastlagt for 11 byggevarer. Kravene er angitt i matriser som viser hvilke egenskaper som er obligatoriske og frivillige å dokumentere. Matrisene finnes i vedlagt rapport.

Hovedprosjektet har som mål å etablere tilsvarende matriser for alle byggevarer med krav til dokumentasjon. Videre å utvikle en webløsning der kravene er lett tilgjengelig. Arbeidet er tenkt gjennomført med bidragsytelse fra flere aktører i næringen. Bidragsytelse kan påvirke prioritering av byggevarer og temaer. Ved ønsket er det planlagt å legge de første matrisene fritt tilgjengelig på internett.

SKANSKA

HO-3/2008
ISDN 0863-8938

Temaveiledning

Produktdokumentasjon og ansvar i byggesak

SAK
TEK

STATENS BYGNINGSTEKNISKE ETAT

HO-5/2008
ISDN 0863-8938

Produktdokumentasjon

Temaveiledning

TEK
SAK

STATENS BYGNINGSTEKNISKE ETAT

Varepakken

- Varepakken består av tre forordninger:
 - Forordning 764/2008 om anvendelse av tekniske regler på varer
 - Forordning 765/2008 om akkreditering og markedstilsyn
 - Beslutning 768/2008 om felles rammer for varer i EØS
- Direkte gjeldende i EU (1. januar 2010)
- Lovforslag sendes Stortinget i vårsesjonen for behandling
- Antatt ikrafttreden 1. juli 2011

- Forordninger implementeres "som sådan"
 - dvs. ingen påvirkningsmulighet på den norske lovteksten
- Nærings- og handelsdepartementets konsekvensvurdering kan være av interesse (for spesielt interesserte)

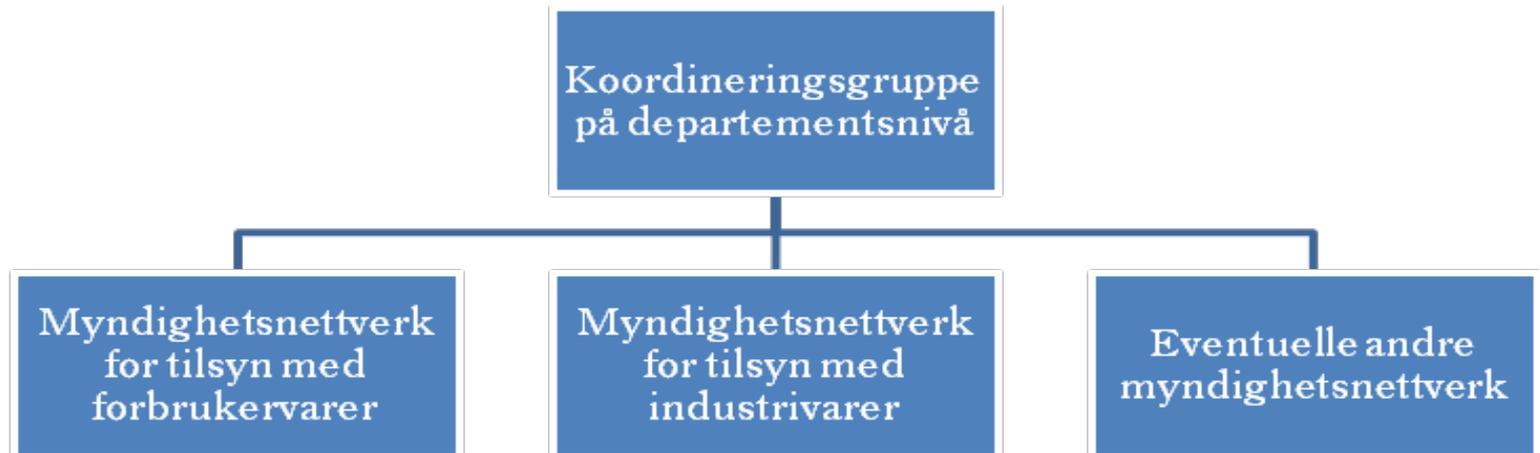
Konsekvenser av varepakken

- Styrking av tilliten til varer innen EØS-området
- Krav til nasjonale planer og rapportering til EU-Kommisjonen/ESA
- Styrking av medlemslandenes markedskontroll
 - Felles prosedyrer ved vedtak om omsetningsstans
 - Vedtak skal begrunnes og bevisbyrde tilligger myndighetene
 - Tidsfrist – 20 dager
 - Sikkerhetsklausul kan benyttes for midlertidig stans av farlige varer
- Intensivert samarbeid med tollmyndighetene
 - Varer kan holdes tilbake 72 timer før import må tillates
- Akkreditering av tekniske kontrollorgan
 - Frivillig akkreditering (men foretrukket metode)
 - Ett nasjonalt akkrediteringsorgan (uavhengig av økonomiske interesser)
- Etablering av varekontaktpunkter
 - Skal gi informasjon om tekniske regler
 - Målgruppe: næringsdrivende i andre EØS-land
 - Internettbasert kontaktpunkt hos Nærings- og handelsdepartementet
 - Eget kontaktpunkt for byggevarer?

Markedstilsyn iht. varepakken

- Ansvarlige markedstilsynsmyndigheter
- Nasjonal rapportering om tilsynsvirksomheten
- Nasjonale markedstilsynsprogrammer
- Må etableres nasjonal koordinering i Norge

Ny byggevareforordning (CPR)

Regulation of the European Parliament and of the Council laying down harmonised conditions for the marketing of the construction products

- COM(2008) 311 final from 23 May 2008
- Siste versjon fra Ministerrådet 13. september 2010

19.10.2010

EN

Official Journal of the European Union

C 282 E/1

III

(Preparatory acts)

COUNCIL

POSITION (EU) No 15/2010 OF THE COUNCIL AT FIRST READING

with a view to the adoption of a Regulation of the European Parliament and of the Council laying down harmonised conditions for the marketing of construction products and repealing Council Directive 89/106/EEC

Adopted by the Council on 13 September 2010

(Text with EEA relevance)

(2010/C 282 E/01)

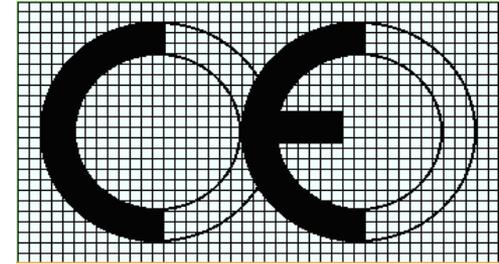
Grunnleggende krav

- "Essential requirements" blir til "Basic work requirements":
 - mekanisk motstandsevne og sikkerhet
 - brannsikring
 - hygiene, helse og miljø
 - sikkerhet ved bruk
 - støyvern
 - energisparing og varmeisolering
 - bærekraft (nytt)

CE-merking i ny forordning

- Rett (men ikke plikt) til CE-merking
- Tre metoder for CE-merking:
 - Harmoniserte europeiske produktstandarder
 - European technical assessment (ETA)
 - Tilsvarende dagens europeisk teknisk godkjenning
 - Guidelines (ETAG) og Common Understanding Assessment Procedures (CUAP) erstattes ved forenklet "European Assessment Document (EAD)
 - Strengtidsrammer for behandling (4,5 måneder)
 - Specific technical documentation (STD)
 - Verktøy for å redusere kostnadene ved prøving
 - Spesielle muligheter for småbedrifter og individuelle produkter da STD i slike tilfeller kan erstatte typeprøving og uavhengig kontroll

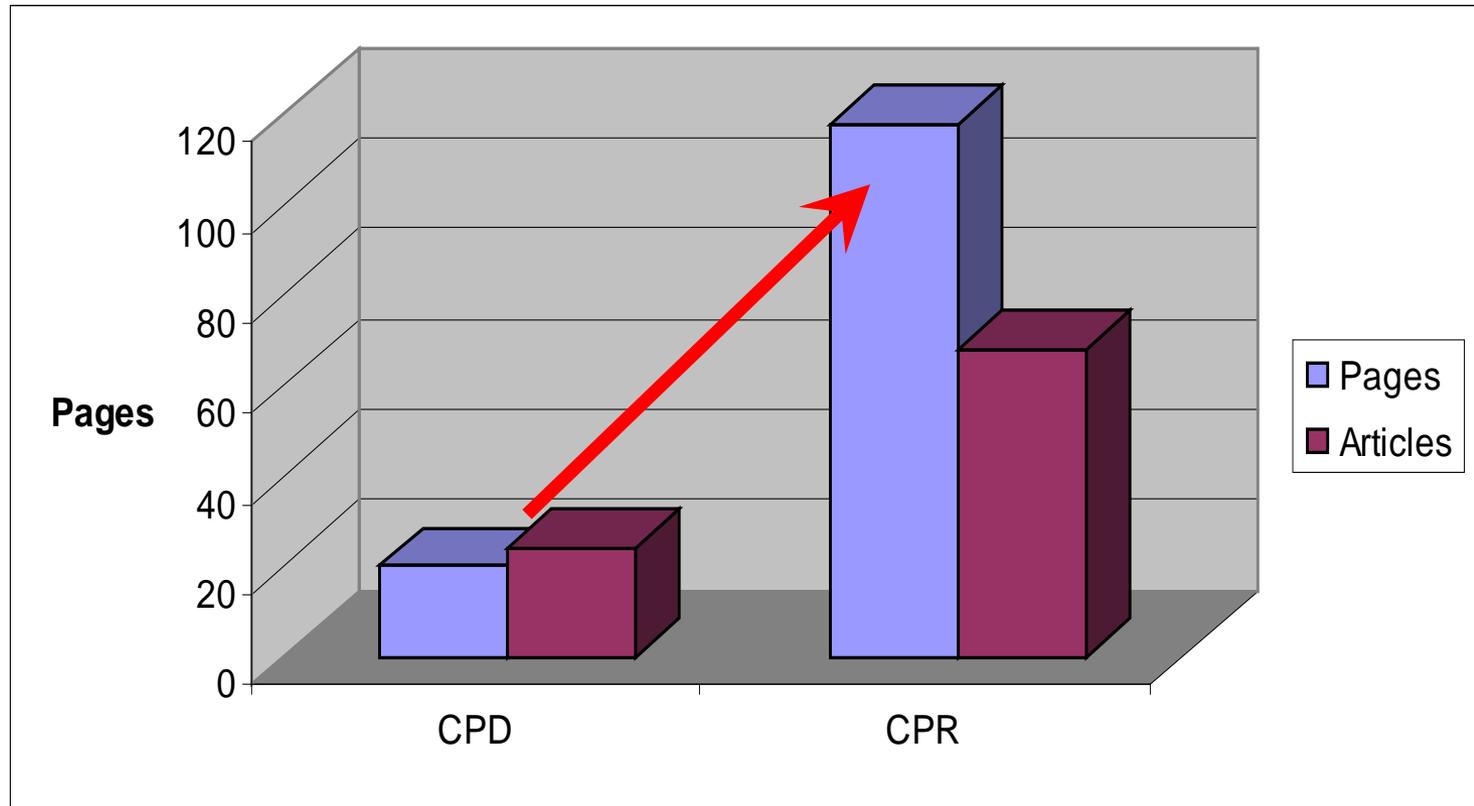

Systemer for attesting av samsvar

- Byggevarer er underlagt ulike systemer for attesting av samsvar (attestasjonsmoduler)
- Basert på vedtak fattet av EU kommisjonen.
- Produktdokumentasjon som utarbeides må følge riktig system for samsvarserklæring.
- Attestasjonsmoduler i ny forordning:
 - Reduksjon fra 6 til 5 systemer (system 2 utgår)
 - Forenkling av system 1+ (stikkprøvekontroll på byggeplass eller i markedet fjernes).
 - Introduksjon av "witness tests" mulighet for å utføre prøvene på fabrikk, isteden for i et laboratorium

	System for samsvarserklæring	Fabrikantens samsvarserklæring				Produkt-sertifisering	
		4	3	2	2+	1	1+
Utføres av fabrikanten	Produksjonskontroll	JA	JA	JA	JA	JA	JA
	Prøving etter plan			JA	JA	JA	JA
	Innledende typeprøving	JA		JA	JA		
Utføres av det utpekte organ	Innledende typeprøving		JA			JA	JA
	Innledende fabrikkinspeksjon			JA	JA	JA	JA
	Sertifisering av produksjonskontroll			JA	JA		
	Overvåkning av produksjonskontroll				JA	JA	JA
	Stikkprøver av produkter						JA
	Produktsertifikat					JA	JA

Forenkling?

Fremdrift for ny forordning

- Ferdigstillelse av forordningen:
 - Andre gangs behandling i EU-parlamentet (januar 2011)
 - Andre gangs behandling i Ministerrådet
 - Enighet mellom EU-kommisjonen, EU-parlamentet og Ministerrådet
 - Antatt publisasjon av ny forordning i "Official journal" i andre kvartal 2011
- Ikrafttredelse:
 - Artikler som tar inn varepakken trer i kraft umiddelbart.
 - "Operative artikler" trer i kraft (og implementeres i nasjonalt lovverk) 1. juli 2013

